

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Cyfarfod:	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Dyddiad:	20 Mawrth 2018
Teitl yr adroddiad:	Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol – Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2018/19
Adroddiad gan:	Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
Pwrpas yr Adroddiad:	Rhoi gwybod i'r Pwyllgor am benderfyniadau a wnaed gan Banel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol.

1.0 Cefndir

- 1.1 Mae Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol (y Panel) yn annibynnol ar lywodraeth ganolog a lleol ac fe'i sefydlwyd yn y lle cyntaf i benderfynu ystod a lefelau lwfansau sy'n daladwy i gynghorwyr cynghorau sir a chynghorau bwrdeistref sirol ac i aelodau cyfetholedig â hawliau pleidleisio. Bob blwyddyn, mae'n rhaid i'r Panel lunio Adroddiad Blynyddol sy'n nodi'r math a'r lefelau o daliadau y mae awdurdodau'n gallu neu'n gorfod eu gwneud i'w haelodau ac i aelodau cyfetholedig.
- 1.2 Bydd angen cyflwyno adroddiad ar y taliadau i aelodau ac aelodau cyfetholedig ar gyfer 2018/19, yn unol â gofynion y Panel yn ei adroddiad blynyddol (Chwefror 2018), i'r Cyngor llawn ar 15 Mai 2018.
- 1.3 Bydd y penderfyniadau yn yr adroddiad dyddiedig Chwefror 2018 yn dod i rym ar gyfer blwyddyn ariannol 2018/19.

2.0 Taliadau i aelodau etholedig prif gynghorau

Cyflog sylfaenol

- 2.1 Mae'r Panel wedi penderfynu y bydd cynnydd o £200 y flwyddyn yn lefel y cyflog sylfaenol blynyddol i **£13,600** (cynnydd o 1.49%).

Uwch gyflogau

- 2.2 Mae gan Gynghorau ddisgresiwn ynghylch nifer yr uwch gyflogau y maent yn eu talu, hyd at yr uchafswm a bennwyd gan y Panel. O ran y Cyngor hwn, bu i Ysgrifennydd y Cabinet dros Gyllid a Llywodraeth Leol gydsynio i gynnyddu'r nifer o swyddi a gaiff dderbyn uwch gyflog y tu hwnt i'r uchafswm o hanner cant y cant a ganiateir yn y Mesur, yn amodol ar benderfyniad y Panel. Fe gyhoeddodd y Panel Adroddiad Atodol dyddiedig Rhagfyr 2017 i ddod â'r cynnydd i rym. Felly, mae'r nifer uchaf o uwch gyflogau y gellir eu talu yn Ynys Môn yn **16** ar gyfer 2018/19. Mae'r ffigwr yma'n parhau i gynnwys cyflogau dinesig.
- 2.3 Nid yw'r taliadau uwch gyflogau yn cael eu cynyddu, ond bydd deiliaid uwch gyflog yn derbyn y cynnydd yn y cyflog sylfaenol.

Band 2 – Aelodau o'r Pwyllgor Gwaith

- 2.4 Mae'r disgrisiwn i dalu dwy lefel o daliadau ar gyfer aelodau o'r Pwyllgor Gwaith wedi ei dynnu'n ôl ac felly dim ond un lefel gyflog fydd ar gael ar gyfer 2018/19. Daw hyn o ganlyniad i sylwadau cryf a fynegwyd yn ystod ymweliadau'r Panel i gynghorau, y dylai'r Panel fod yn yn rhagnodol o ran cyflogau Aelodau'r Pwyllgor Gwaith.

Band 3 – Cadeiryddion Pwyllgorau

- 2.5 Mae'r Panel wedi cydnabod y gefnogaeth ysgubol iddo fod yn rhagnodol wrth wneud penderfyniadau ac felly mae hefyd wedi dileu y trefniant o ddwy lefel ar gyfer Cadeiryddion Pwyllgorau, er fod y Panel yn parhau o'r farn nad yw poblogaeth yr awdurdod yn effeithio fel rheol ar y cyfrifoldeb a'r swyddogaeth sy'n gysylltiedig â chadeirio pwyllgor.

Lefelau Uwch Gyflogau

- 2.6 Bydd lefelau uwch gyflogau 2018/19 ar gyfer Cyngor Sir Ynys Môn, felly, yn daladwy fel a ganlyn:

Uwch Gyflogau (sy'n cynnwys y cyflog sylfaenol):		
Band 1	Arweinydd Dirprwy Arweinydd	£43,300 £30,300
Band 2	Aelodau o'r Pwyllgor Gwaith	£26,300
Band 3	Cadeiryddion Pwyllgorau (os y'u telir) Lefel 1	£22,300
Band 4	Arweinydd y grŵp gwrthbleidiol mwyaf*	£22,300
Band 5	Arweinydd grŵp gwrthbleidiol arall*	£17,300
* Rhaid i gyngor sicrhau bod uwch gyflog ar gael i arweinydd y grŵp gwrthbleidiol mwyaf. Mae'r amod bod rhaid i arweinydd grŵp gwrthbleidiol neu unrhyw arweinydd grŵp arall gynrychioli o leiaf 10% o aelodaeth y cyngor cyn cymhwyso am uwch gyflog yn aros yr un fath.		

Penaethiaid dinesig a dirprwy benaethiaid dinesig

- 2.7 Mae'r Panel yn parhau o'r farn ei bod yn briodol i awdurdodau bennu lefelau talu sy'n adlewyrchu gweithgarwch a chyfrifoldeb, yn hytrach na phoblogaeth. Mae'r Panel yn ymwybodol ond wedi'i synnu bod llawer o gynghorau wedi pennu cyflogau ar gyfer eu penaethiaid a dirprwyon sy'n cyd-daro â grwpiau poblogaeth yn hytrach na rhai sydd o reidrwydd yn adlewyrchu'r cyfrifoldebau penodol sy'n gysylltiedig â'r rolau. Er mwyn osgoi amheuaeth, mae'r Panel yn dymuno iddo gael ei nodi nad yw'n ofynnol cymhwyso'r tri grŵp sefydledig o brif gynghorau a gyfrifwyd ar sail poblogaeth mewn perthynas â thaliadau i benaethiaid a dirprwyon dinesig.

- 2.8 Gall cyngor benderfynu peidio â rhoi cyflog dinesig i swyddi pennaeth dinesig a/neu ddirprwy bennaeth dinesig.
- 2.9 Mae'r Panel wedi penderfynu bod cyflogau dinesig (lle y'u telir) ar y lefelau canlynol yn daladwy ac y byddant yn cael eu cymhwyso gan brif gynghorau yn ôl yr hyn sy'n briodol ym marn pob prif gyngor unigol, gan ystyried llwythi gwaith a chyfrifoldebau disgwylidig:

Cyflogau Dinesig (sy'n cynnwys y Cyflog Sylfaenol):	
Pennaeth Dinesig (Cadeirydd y Cyngor)	1 - £24,300 2 - £21,800 3 - £19,300
Dirprwy Bennaeth Dinesig (Dirprwy Gadeirydd y Cyngor)	1 - £18,300 2 - £16,300 3 - £14,300

- 2.10 Ar gyfer 2017/18, bu i'r Cyngor gymeradwyo argymhelliad y Pwyllgor hwn y dylid talu cyflogau lefel 3 i'r Pennaeth Dinesig a'r Dirprwy Bennaeth Dinesig.
- 2.11 Fe ymgynghorwyd gyda'r Arweinyddion Grwpiau ar y mater o lefelau taliadau. Y farn oedd y dylai lefelau'r taliadau barhau fel ag y maent, sef lefel 3 i'r Pennaeth a'r Dirprwy Bennaeth Dinesig.

3.0 Materion eraill sy'n berthnasol i'r Pwyllgor hwn

3.1 Cefnogi gwaith aelodau etholedig awdurdodau lleol

Mae'r Panel yn disgwyl bod y cymorth a roddir yn ystyried anghenion penodol aelodau unigol. Mae swyddogaethau Pwyllgorau Gwasanaethau Democrataidd yn cynnwys gofyniad i adolygu'r lefel o gymorth a roddir i aelodau i gyflawni'u dyletswyddau a byddai'r Panel yn disgwyl i'r pwyllgorau hyn gynnal adolygiadau a chyflwyno cynigion gerbron y cyngor llawn o ran yr hyn yr ystyrir ei fod yn rhesymol. Dylai unrhyw gynigion gael eu gwneud gan roi sylw dyledus i'w penderfyniadau, hy:

“Penderfyniad 6: *Mae'r Panel wedi penderfynu y dylai pob awdurdod sicrhau, trwy ei Bwyllgor Gwasanaethau Democrataidd, bod ei holl aelodau'n cael cymaint o gymorth ag sy'n angenrheidiol i'w galluogi i gyflawni eu dyletswyddau'n effeithiol. Dylai pob aelod etholedig gael cyfleusterau ffôn, e-bost a rhyngwyd digonol i'w galluogi i gael mynediad electronig at wybodaeth briodol.”*

“Penderfyniad 7: Mae’r Panel wedi penderfynu y dylid rhoi cymorth o’r fath heb gostau i’r aelod unigol. Ni ddylai’r priod awdurdod ddidynnu symiau o gyflogau aelodau fel cyfraniad at y costau cymorth y mae’r awdurdod wedi penderfynu eu bod yn angenrheidiol ar gyfer effeithlonrwydd a/neu effeithiolrwydd aelodau.”

3.2 Ad-dalu Costau Gofal

Diben yr adran hon yw galluogi pobl ag anghenion cymorth personol a/neu gyfrifoldebau gofalu i gyflawni eu dyletswyddau’n effeithiol fel aelod o awdurdod. Mae’r Panel o’r farn na ddylai’r costau gofal ychwanegol sy’n ofynnol i gyflawni dyletswyddau cymeradwy atal pobl rhag dod yn aelod neu barhau i fod yn aelod o awdurdod na chyfyngu ar eu gallu i gyflawni’r rôl.

I gefnogi aelodau presennol ac i roi anogaeth ar gyfer amrywiaeth mae’r Panel yn erfyn ar awdurdodau i hybu ac annog mwy o aelodau i hawlio’r ad-daliad o gostau gofal

4.0 Argymhelliad

- 4.1 Gofynnir i’r Pwyllgor ystyried y penderfyniadau o fewn adroddiad Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol ar gyfer 2018/19 a gwneud argymhellion i’r Cyngor llawn, gan gyfeirio’n benodol at dalu un ai Lefel 1, 2 neu 3 i Benaethiaid Dinesig a Dirprwy Benaethiaid Dinesig

Huw Jones
Pennaeth Gwasanaethau Democraidd
13/03/18

Papur cefndirol:- Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol (Chwefror 2018)
<http://gov.wales/docs/dsjlg/publications/localgov/180226-annual-report-2018-cy.pdf>